

सञ्ज पु० सम्+जन-ड । चतुर्धरे १ब्रह्मणि २शिवे च मेदि०
३शङ्क्यां स्त्री त्रिका० ।

सञ्जय पु० भारतप्रसिद्धे धृतराष्ट्रसारथिभेदे ।

सञ्जवन न० सम्+जु-युच् । परस्परामिसुखतया स्थिते च ।
तःशाले गृहे अमरः ।

सञ्जीवन न० सम्+जीव-ल्युट् । १चतुःशालगृहे शब्दर० ।
२सम्यक्पाणधारणे च । संजीवयति सम्+जीव-णिच्-
ल्युट् । ३शोषधीभेदे स्त्री डीप् ।

सट न० स्त्री सठ-अच् पृषो० ठञ् टः । १त्रतिनां केशसङ्घाते
२जटायाम् शब्दर० । ३शिखायां ४सिंहादेः केशरे च
मेदि० “सटच्छटाभिन्नघनेनेति” भाषः । [डोष् ।

सटाङ्ग पुंस्त्री० सटा अङ्को यस्य । सिंहे शब्दर० स्त्रियां
सटि(टी) स्त्री सठ-इन् वा डीप् पृषो० । १शट्पां शब्दरत्ना०
स्वार्थे क । २गन्धपत्रद्वये राजनि० । सठ-इन् डोष् ।
पृषो० । सटीत्यत्र । ठान्तः तत्त्वार्थे राजनि० ।

सटा स्त्री सठ-व पृषो० । १पर्चभेदे २वाद्ये संक्षिप्तवा० ।
सठ ऋडाथे गतौ संस्कारे अंसंस्कारे च चुरा० उभ० सक०
सेट् । साठयति ते षोपदेशत्वमेव न्याय्यम् ।

सणसूत्र न० शणसूत्र+पृषो० । शणसूत्रे रायसुकुटः ।
सण्डिश पु० संदश+पृषो० । सन्दशे (सांडासि) “सण्डिशैरप-
कथ्यन्ते नरैर्यास्य सुखात्ततः” मार्कण्डेयपु० ११अ० ।

सण्डीन न० सम्+डो-क्त । प्रक्षिपां सङ्गत्य गमनरूपे गति-
भेदे अमरः ।

सत् त्रि० अस-शब्द । १सत्ये २साधौ ३पूजिते ४धीरे ५प्रशस्ते
६विद्यमाने च अमरः । स्त्रियां डोष् । सा च अपति-
व्रतायां स्त्रियां ददृक्कन्याभेदे “सती सती योगवि-
श्लेषदेहेति” कुमारः । ७सौराष्ट्रद्वि हेमच० १०ब्रह्मणि
न० “कौतल्यदतिर्निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः” इति
गीता । ११आदरे अव्य० “सदसती आदरानादरयो-
रिति” पाणिनिः उप०स० “सत्कथ्य” सि०कौ० । पतिव्र-
तापरत्वे संज्ञात्वात् तस्याभावः त्व “त्वतलोर्णुणवचनस्य”
प्रा०न ह्रस्वः सतीत्वम् “तेन नारद ! नारीणां सतीत्व-
मुपजायते” पुराणम् ।

सतत न० सम्+तन-क्त समोऽन्यत्रोपः । १निरन्तरे २तद्वति
त्रि० अमरः । [“सतत्तदाऽन्यथा प्रथा” वेदा०प० ।

सतत्त्वं न० सह सद्दशं तत्त्वेन । १स्वभावे हेमच० २यथाथं
सतानन्द पु० गौतमपुराणे अहल्यागर्भजे सुनिभेदे शब्दच० ।
सतोन पु० सती नयति नी-ड । १वंशभेदे शब्दच० (बुद्-

सटर) शकलायभेदे भरतः । स्वार्थे क । तत्रैव अमरः ।
सतीर्थ पु० समाने तीर्थे गुरौ वसति यत् समानस्य सः ।

परस्परैकगुरुके क्वात्वे अमरः । इव० निर्विकारोऽप्यय-
मत्त्वार्थे । [व्याडिः । २वंशे हारा० श्वायौ रायसु० ।

सतील पु० सती लक्षयति लक्ष-ड । (बुद्भूमटर) शकलाय
सतीलक पु० सतीलइव कायति कै-क, सह तिलेन तिलचि
ङ्गेन कप् पृषो० दीर्घः । १वंशे (बुद्भूमटर) शकलायभेदे
च अमरः । [दीर्घः । कलायभेदे (तेचोडा) अमरः ।

सतीला स्त्री सह तिलेन तिलचिङ्गेन सहस्य सः पृषो०
सतीर पु० सन-एर तानादेशः । सतुपे संक्षिप्तवा० ।

सत्कादम्ब पु० नित्यक० । कैलिकदम्बे शब्दच० ।

सत्कार्त्त पु० सत्+क-त्च् । १विष्णौ विष्णुसं० संस्कारके त्रि०
सत्कार्त्तं न० कर्म० । वेदादिविहिते यागादौ कर्मणि ।

सत्काञ्चनार पु० कर्म० । रक्तकाञ्चने शब्दच० । [स्त्रियां डोष्
सत्काण्ड पुंस्त्री० सत्काण्डं शब्दव्यापारोऽस्य । चिह्ने शब्दच०

सत्कार पु० सत्+क-वञ् उप०स० । १सम्मानने २पूजने च ।
सत्कार्यवाद पु० इत० । कार्यस्य सत्त्वनिर्णायके वादे कथा-
भेदे स च वादः उत्पत्तिशब्दे ११०८पृ० दृश्यः ।

सत्कृत त्रि० सत्+क-क्त । १पूजिते २कृतसम्माने च ।

सत्क्रिया स्त्री सत्+क-श । १सत्कारे २सम्मानने ३पूजने च
सत्तम त्रि० अतिशयेन सन् तमम् । अतिशयसाधौ अमरः ।

सत्ता स्त्री सतीभावः तत् । १द्रव्यगुणकर्मदृष्टौ २ज्ञातिभेदे
“द्रव्यादित्थिकदृष्टिस्तु सत्ता परतयोच्यते” भाषा० जाति-
शब्दे ३०८३ पृ० दृश्यम् । श्विद्यमानतावाच्च विद्यमा-
नत्वं च कालसम्बन्धः । आत्मधारणानुकूलव्यापार इति
शब्दिकाः “आत्मनसात्मना विश्वदस्तीति व्यपदिश्यते ।
अन्तर्भावाच्च तेनासौ कर्मणा न सकर्मकः” हरिः ।

तत्र विद्यमानता च वेदान्तमते त्रिविधा पारमर्षिकी १
ब्रह्मणः त्रैकालिकाबाध्यत्वरूपा व्यावहारिकी २ घटादीनां
सा च तत्त्वज्ञाननाश्या प्रातीतिकी ३ शुक्तिरजतादेः सा
चाधिष्ठानसाक्षात्कारनाश्या । ब्रह्मसत्तयैव सर्वेषां स-
त्ताव्यवहारः सदुत्पन्नत्वात् इति वेदान्तिनः ।

सत्त्व न० सद-ङ् । १स्थाने २यज्ञभेदे ३सदादाने ४आच्छा-
दने ५अरण्ये ईकैतवे मेदि० ७धने दग्धे ८दाने ९स-
रसि नानार्थकोषः । सदादानञ्च सदक्षिणं सततादानम् ।
यज्ञभेदश्च द्वादशाहादिषाध्यः ज्योतिष्टोमादिः यथोक्तं
कात्या०श्रौ० १२।१।४। सत्त्वभाष्यादौ “द्वादशाहः सत्त्व-
सहीनश्च” सू० “सत्त्वरूपः अहीनरूपश्च भवति द्विविधः ।